

Burgerschap leerlijn: Mijn relatie met de wereld

Doel: ‘Op de Jenapleinschool leer ik over mijn relatie met de wereld en mijn rol als deelnemer van een democratische samenleving’

Onderliggende jenaplan basisprincipes, Velthausz, F. & Winters, H. (2014):

basisprincipes uit voorgaande leerlijnen, +

6. Mensen moeten werken aan een samenleving, die ieders onvervangbare waarde respecteert
7. Mensen moeten werken aan een samenleving, die ruimte en stimulansen biedt voor ieders identiteitsontwikkeling
8. Mensen moeten werken aan een samenleving waarin rechtvaardig, vreedzaam en constructief met verschillen en veranderingen wordt omgegaan
9. Mensen moeten werken aan een samenleving die respectvol en zorgvuldig aarde en wereldruimte beheert
10. Mensen moeten werken aan een samenleving, die de natuurlijke en culturele hulpbronnen in verantwoordelijkheid voor toekomstige generaties gebruikt

Onderliggende jenaplan kernkwaliteiten, Velthausz, F. & Winters, H. (2014):

- 3.1 Kinderen leren dat wat ze doen er toe doet en leren in levensechte situaties
- 3.2 Kinderen leren zorg te dragen voor de omgeving
- 3.3 Kinderen passen binnen wereldoriëntatie de inhoud van het schoolaanbod toe om de wereld te leren kennen
- 3.4 Kinderen leren spelend, werkend, sprekend en vierend volgens een ritmisch dagplan
- 3.5 Kinderen leren initiatieven te nemen vanuit hun eigen interesses en vragen

Onderbouw

Middenbouw

Bovenbouw

<p>BS 21.B: Maatschappelijke betrokkenheid</p> <p>Onderzoeken van maatschappelijke initiatieven, bewegingen en organisaties en de middelen die zij aanwenden om bij te dragen aan de samenleving of veranderingen in de samenleving</p> <p>teweegbrengen</p> <p>&</p> <p>BS 21.B: Maatschappelijke betrokkenheid</p> <p>Ervaringen opdoen met verantwoordelijkheid nemen voor en bijdragen aan het welzijn van anderen</p> <p>&</p> <p>BS 21.B: Maatschappelijke betrokkenheid</p> <p>Verkennen van de mogelijkheden om vanuit eigen idealen bij te dragen aan de samenleving nu en in de toekomst (Verkennen van de eigen mogelijkheden om maatschappelijke betrokkenheid vorm te geven)</p> <p>--> FOCUSDOEL</p>	<p>Betrokkenheid en behulpzaamheid ten aanzien van de directe omgeving ontwikkelen</p> <p><u>Denk aan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat speelt er in de stamgroep? - Hoe zorg ik voor mijn stamgroep? - Wat doe ik als ik zie dat iemand hulp nodig heeft? - Recycling - Duurzaamheid <p><u>Aanbod:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa: - - Stamgroepkaartjes burgerschap: - WO-projecten: gouden weken: de stamgroep en ik (1), kinderboekenweek (3), goede doelen actie kerst (7), aarde en ruimte, afval en duurzaamheid (9), (digitale) post en taal/ winkels/ gezond of ziek - dokter/ziekenhuis (11), bouwen duurzaam - water plastic soep (14) - Kring: vertelkring - Algemeen: groep samen netjes houden, afval scheiden, wormenhotel, torteltuin, kerstmarkt voor goede doel (Unicef/stichting Present), maatjesprincipe, suikervrije school, (prenten)boeken en rijke teksten 	<p><u>Als in onderbouw+</u></p> <p>Uitbreiding van omgeving</p> <p><u>Denk aan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat speelt er in de eigen buurt/stad? - Bespreken hoe je een eigen bijdrage kunt leveren in je buurt. <p><u>Aanbod:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa: - - Stamgroepkaartjes burgerschap: - WO-projecten: gouden weken: de stamgroep en ik (1), kinderboekenweek (3), goede doelen actie Kerst (7), omi&opi (9) - Kring: vertelkring, vergaderkring - Algemeen: groep samen netjes houden, afval scheiden, Nieuwsbegrip, kinderraad, wormenhotel, torteltuin, kerstmarkt voor goede doel (Unicef/stichting Present), maatjesprincipe, sportdagen, suikervrije school, (prenten)boeken en rijke teksten 	<p><u>Als in onder- en middenbouw+</u></p> <p>Uitbreiding van omgeving</p> <p><u>Denk aan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat speelt er in Nederland, Europa en de rest van de wereld? - Bespreken wat je zelf en samen kunt doen om de wereld beter te maken. - Welke verschillende manieren zijn er om maatschappelijk betrokken te zijn? (Brief, inzamelingsactie, steun uitspreken etc.) <p><u>Aanbod:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa: - - Stamgroepkaartjes burgerschap: - WO-projecten: gouden weken: de stamgroep en ik (1), kinderboekenweek (3), goede doelen actie Kerst (7), oorlogen/ bezoek Westerbork (11), eigen project burgerschapsthema (14) - Kring: vertelkring, vergaderkring, nieuwskring, observatiekring - Algemeen: groep samen netjes houden, afval scheiden, Jeugdjournaal, Nieuwsbegrip, kinderraad, wormenhotel, torteltuin, kerstmarkt voor goede doel (Unicef/stichting Present), maatjesprincipe, sportdagen, suikervrije school, (prenten)boeken en rijke teksten
<p>BS 20.A: Basiswaarden van een democratische rechtsstaat</p> <p>Beschrijven hoe de Grondwet,</p>	<p>x</p>	<p><u>Denk aan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gesprek over dat niet iedereen kind kan zijn 	<p><u>Als in middenbouw+</u></p> <p><u>Denk aan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kennis van de grondwet, kinderen mensenrechten

kinder- en mensenrechten
basiswaarden van de
democratische rechtsstaat
mogelijk maken

		<ul style="list-style-type: none"> - Iedereen hoort zich veilig te voelen op school en wat doe je als je je niet veilig voelt? <p><u>Aanbod:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa: KiVa programma preventief (bijbehorend door KiVa team: steungroepaanpak als curatief middel bij pesten en sociale onveiligheid), vertrouwenspersoon - Stamgroepkaartjes burgerschap: - WO-project: - Kring: vergaderkring - Algemeen: groepsregels, Nieuwsbegrip, (prenten)boeken en rijke teksten 	<ul style="list-style-type: none"> - Inzien waarom dit belangrijk is en wat er gebeurt als dit er niet zou zijn (geschiedenis aanhalen) <p><u>Aanbod:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa: KiVa programma preventief (bijbehorend door KiVa team: steungroepaanpak als curatief middel bij pesten en sociale onveiligheid), vertrouwenspersoon - Stamgroepkaartjes burgerschap: - WO-project: staatsinrichting/ Democratiefabriek (2), tijd van monniken/ridders - regenten/ vorsten - pruiken/revoluties (5), oorlogen/bezoek Westerbork (11), eigen project burgerschapsthema (14) - Kring: vergaderkring, nieuwskring - Algemeen: groepsregels, Jeugdjournaal, Nieuwsbegrip, schoolTV, (prenten)boeken en rijke teksten
BS 21.B: Maatschappelijke betrokkenheid Benoemen van taken, rollen, rechten, plichten van jezelf en anderen in de samenleving	x	x	<p><u>Denk aan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke taken en rollen hebben burgers in de samenleving? En welke rechten/plichten komen daarbij kijken? - Oefenen met deze taken/rollen/rechten en plichten op kindniveau - Deelnemen in verkeer, regels en veiligheid <p><u>Aanbod:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa: - - Stamgroepkaartjes burgerschap: - WO-project: staatsinrichting/ Democratiefabriek (2), ik in het verkeer/dode hoek lessen (3),

			<p>tijd van monniken/ridders - regenten/vorsten -pruiken/ revoluties (5), ik in het verkeer (9), eigen project burgerschapsthema (14)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kring: vergaderkring, nieuwskring - Algemeen: kinderraad, Jeugdjournaal, Nieuwsbegrip, schoolTV, (prenten)boeken en rijke teksten
<p>BS 21.A: Democratische betrokkenheid</p> <p>Beschrijven hoe je door middel van inspraak, verkiezingen en vertegenwoordiging invloed kunt uitoefenen</p>	x	x	<p><u>Denk aan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Campagne voeren voor de kinderraad (wat doe je met beloftes die niet realistisch zijn) - En op landelijk en wereldniveau verkennen hoe macht en invloed worden uitgeoefend in een democratie. - Verschillen tussen democratieën over de wereld en democratie vs. Dictatuur. - Deelnemen in verkeer, wat als je je niet aan de regels houdt? <p><u>Aanbod:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa: - - Stamgroepkaartjes burgerschap: - WO-project: staatsinrichting/ Democratiefabriek (2), ik in het verkeer/dode hoek lessen (3), tijd van monniken/ridders - regenten/ vorsten -pruiken/ revoluties (5), ik in het verkeer (9), oorlogen/ bezoek Westerbork (11), eigen project burgerschapsthema (14) - Kring: - - Algemeen: kinderraad, Jeugdjournaal, Nieuwskring,

<p>BS 21.B: Maatschappelijke betrokkenheid</p> <p>Verkennen van actuele maatschappelijke en duurzaamheidsvraagstukken (Verkennen van de eigen mogelijkheden om maatschappelijke betrokkenheid vorm te geven)</p>	<p>Duurzaamheidsbesef en oog voor maatschappij in directe omgeving ontwikkelen</p> <p><u>Denk aan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe zorg ik goed voor mijn omgeving? - Zuinig zijn met materialen - Afval scheiden - Minder energieverbruik <p><u>Aanbod:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa: - - Stamgroepkaartjes burgerschap: - WO-project: goede doelen actie Kerst (7), aarde en ruimte, afval en duurzaamheid (9), (digitale) post en taal, winkels, gezond of ziek – dokter/ziekenhuis (11), natuur/lente: boerderij, vogels, kleine beestjes (13), bouwen duurzaam - water plastic soep (14) - Kring: vertelkring - Algemeen: schoolTV, recycling, torteltuyn, wormenhotel, eigen beker mee (geen pakjes), (prenten)boeken en rijke teksten 	<p><u>Als in onderbouw +</u></p> <p>Waardering leren geven aan maatschappelijke vraagstukken op kindniveau</p> <p><u>Denk aan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gezonde levensstijl bespreken - Wat is nodig/ wat is extra? (overbodig, luxe) <p><u>Aanbod:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa: - - Stamgroepkaartjes burgerschap: - WO-project: goede doelen actie Kerst (7), mijn lijf van binnen en buiten (9), natuur: bomen en bloemen, beestjes, vogels (13) - Kring: vertelkring, vergaderkring - Algemeen: schoolTV, recycling, torteltuyn, wormenhotel, eigen beker mee (geen pakjes), Nieuwsbegrip, kinderraad, (prenten)boeken en rijke teksten 	<p>schoolTV, (prenten)boeken en rijke teksten</p> <p><u>Als in onder- en middenbouw+</u></p> <p>Meer diepgang in gesprekken over maatschappelijke vraagstukken</p> <p><u>Denk aan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Leren dat er verschillende belangen zijn: Planet, Profit, People - Er zijn verschillende perspectieven: wat is luxe vs. nodig en wat voor de een normaal is, is dat voor de ander niet. - Wat zijn verschillende toekomstperspectieven? <p><u>Aanbod:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa: - - Stamgroepkaartjes burgerschap: - WO-project: staatsinrichting/ Democratiefabriek (2), tijd van monniken/ridders - regenten/ vorsten - pruiken/revoluties (5), goede doelen actie Kerst (7), eigen project aardrijkskunde/ techniek/eigen keuze (8), oorlogen/bezoek Westerbork (11), rivieren: Vechterwaard/ Zwarte water/ Uiterwaarden van de IJssel (13), eigen project burgerschapsthema (14) - Kring: vertelkring, vergaderkring, nieuwskring - Algemeen: schoolTV, recycling, torteltuyn, wormenhotel, eigen beker mee (geen pakjes), Jeugdjournaal, Nieuwsbegrip,
--	---	--	--

--> FOCUSDOEL

kinderraad, (prenten)boeken en
rijke teksten